

Funkcjonowanie krotoszyńskich organizacji pozarządowych oraz Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw

1. Charakterystyka krotoszyńskich organizacji pozarządowych

Na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn można wyróżnić ponad 200 organizacji pozarządowych, w tym stowarzyszenia, oddziały stowarzyszeń, cechy, fundacje, ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe i uczniowskie kluby sportowe. Organizacje te charakteryzują się różnorodnością obszarów i form działania.

Organizacje pozarządowe z terenu gminy Krotoszyn podzielić można ze względu na formę działalności. W Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowanych jest obecnie **168 stowarzyszeń rejestrowanych**, w tym: 22 kółek rolniczych, 5 cechów, 1 izba rzemieślnicza, 8 fundacji, 16 oddziałów stowarzyszeń i 20 ochotniczych straży pożarnych. W ewidencji Starosty Krotoszyńskiego zarejestrowanych jest **23 klubów sportowych i uczniowskich klubów sportowych** oraz **7 stowarzyszeń zwykłych**. W Krajowym Rejestrze KGW zarejestrowanych jest **24 koła gospodyń wiejskich** z terenu gminy Krotoszyn. Baza organizacji pozarządowych znajduje się na prowadzonym przez Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw podstronie gminy Krotoszyn www.wspoldzialamy.krotoszyn.pl i co roku jest aktualizowana.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi obejmuje szereg ważnych i wzajemnie uzupełniających się działań, zarówno tych o charakterze finansowym, jak i tych niestanowiących obciążenia dla gminnego budżetu m.in. udostępnianie istniejącej bazy lokalowej i sprzętu multimedialnego będącej w dyspozycji Urzędu i jednostek organizacyjnych na potrzeby organizacji, inicjowanie i współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych, udostępnianie informacji, które wiążą się z zakresem działań organizacji pozarządowych.

Miasto i Gmina Krotoszyn od lat wspiera organizacje pozarządowe, które odgrywają coraz większą rolę w sferze zadań publicznych. Organizacje pozarządowe stały się dla gminy partnerem w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców. Na szczególne wyróżnienie zasługują organizacje, których celem statutowym jest **wspieranie osób niepełnosprawnych**. Różne formy pomocy proponowane przez te organizacje są często jedynym wsparciem dla dzieci i rodzin osób niepełnosprawnych. Do najistotniejszych działań należy zaliczyć organizację półkolonii letnich, prowadzenie świetlicy rehabilitacyjno-terapeutycznej (działającej przez cały rok szkolny), organizację wycieczek krajoznawczych, akcji kwestowania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz organizowanie imprez integracyjnych. Działania te realizowane są na terenie naszej gminy przez Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Krotoszynie, którego zadaniem jest m. in. prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krotoszynie.

Ponadto ważną rolę pełnią organizacje **wspierające dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych** poprzez następujące działania: organizację wypoczynku letniego i zimowego, stanowiącą dla większości dzieci jedyną możliwość poznawania kraju, organizację świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo- wychowawczych, w których dzieci znajdują pomoc psychologiczną, pomoc w nauce oraz posiłki regeneracyjne. Celem organizacji jest pomaganie młodym ludziom w przezwyciężaniu deficytów i trudności wynikających ze wzrastania w środowisku marginalizowanym, pomoc w sytuacjach kryzysowych, szeroko pojęta profilaktyka oraz praca z rodziną naturalną. Najstarszym i najbardziej prężnym w tym obszarze działania jest Stowarzyszenie SZANSA, prowadząca od 1996 r. działalność na rzecz dzieci i rodzin defaworyzowanych. Pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej udziela również Stowarzyszenie „Twoja Alternatywa, które prowadzi młodzieżowy Klub Rivendell i Pracownię Socjoterapii. Z konkursu ofert finansowana jest również roczna działalność Hufca ZHP Krotoszyn metodą harcerską w zakresie profilaktyki uzależnień i patologii społecznych.

Istotną rolę odgrywają także organizacje, których jedną z form działania jest tworzenie **grup wsparcia i samopomocy, oraz organizacje zrzeszające seniorów**, których celem jest aktywizacja i poprawa ich kondycji psychofizycznej. Dotyczy to następujących organizacji: Krotoszyński Klub Amazonek, który obchodził w tym roku 30-lecie swojej działalności, Polski Związek Niewidomych, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Krotoszynie, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie Pomóżmy Sobie w Krotoszynie, Stowarzyszenie RAZEM Krotoszyn. Działania wspierające i pomocowe są tym bardziej cenne, że stanowią jedyną formę wsparcia psychicznego, a także pomagają w zmaganiach z chorobami, co ewidentnie przyczynia się do polepszenia rokowań w leczeniu, a seniorom pomagają dłużej być sprawnym.

Nie sposób pominąć roli, jaką odgrywają działające w Krotoszynie **towarzystwa współpracy międzynarodowej**. Swą działalnością przyczyniają się do integracji europejskiej, stwarzają możliwości poznawania dziedzictwa kulturowego zaprzyjaźnionych krajów oraz rozwijania współpracy gospodarczej. Obecnie w Krotoszynie działa 5 towarzystw współpracy międzynarodowej, spośród których na uwagę zasługuje najmłodsze – Krotoszyńskie Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Japońskiej. Towarzystwo powstało w 2023 roku, a jego celem działania jest wspieranie współpracy międzynarodowej w zakresie gospodarczej i kulturalnej poprzez udział i współorganizację zagranicznej misji gospodarczej w mieście partnerskim Okinoshima w Japonii dla lokalnych przedsiębiorców i władz samorządowych (2023), wizyty studyjnej delegatów Polskiego Związku Sumo i przedstawicieli władz samorządowych (2024), oraz współorganizację Festiwalu Japońskiego z krotoszyńską biblioteką.

Ogromny potencjał, który tkwi w organizacjach pozarządowych wynika ze specyfiki ich działania, polegającej na **pracy wolontariuszy**. Na terenie gminy Krotoszyn działa wiele stowarzyszeń korzystających z pracy wolontariuszy, chętnych poświęcić swój czas, umiejętności i doświadczenia w pracy na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego. Jednym z nich jest Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział w Krotoszynie. Niestety, od wielu lat nie działa lokalne centrum wolontariatu, którego zadaniem powinno być promowanie idei wolontariatu i aktywizowanie środowiska lokalnego do współpracy w ramach wolontariatu, w różnych obszarach życia społecznego (pomoc społeczna, edukacja, kultura itp.).

Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży odbywa się przez cały rok – dzięki czemu dzieci i młodzież uczestniczy w zajęciach organizowanych przez kluby sportowe czy UKSy, bierze udział w szkoleniu sportowym i reprezentuje gminę w zawodach. Kluby sportowe są organizatorami wielu imprez sportowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. W tym roku Krotoszyn był gospodarzem Drużynowych Wojewódzkich Mistrzostw Kadetów w Zapasach w stylu wolnym organizowanych przez LKS Ceramik. W ramach konkursu ofert kluby sportowe i UKSy szkolą dzieci i młodzież w takich dziedzinach sportu jak: karate, pływanie, piłka nożna, siatkówka, zapasy, strzelectwo i bilard. Podobnie działania podejmują kluby w obszarze wspierania **sportu dorosłych**. Od 2023 r. Klub Sportowy Astra uczestniczy w rozgrywkach siatkówki mężczyzn na poziomie III ligi organizowanej przez WZPS w Poznaniu. W 2024 roku w Krotoszynie odbyły się Mistrzostw Świata w Sumo zorganizowane przez Polski Związek Sumo oraz Towarzystwo Atletyczne Rozum.

Krotoszyńskie organizacje chętnie organizują różnego typu wydarzenia oraz uczestniczą w imprezach promujących ich działalność m.in. KrotoFEŚCIE, kiermaszu wielkanocnym czy jarmarku świątecznym. Organizują akcje profilaktyczne np. badania pod kątem wykrycia czerniaka skóry, naukę samobadania piersi u kobiet, promują honorowe krwiodawstwo czy oddawanie szpiku kostnego. Zajmują się też edukacją ekologiczną i działalnością kulturalną. Towarzystwo im. Gwizdź Janiny co roku organizuje kolejne edycje pleneru ceramicznego. Dzięki zewnętrznemu wsparciu możliwe są też wyjazdy na międzynarodowe festiwale i przeglądy folkloru Zespołu Ludowego Krotoszanie (Stowarzyszenie Sympatyków ZL Krotoszanie) czy Folklor Błonie (Stowarzyszenie Bliżej Muzyki).

2. Funkcjonowanie Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw

Działalność CKI w zakresie funkcjonowania i ukierunkowania aktywności na kontynuację i rozszerzanie dotychczasowej współpracy z Miastem i Gminą Krotoszyn i podległymi jej jednostkami organizacyjnymi oraz lokalnymi organizacjami pozarządowymi, przebiega zgodnie z wnioskiem o dotację, który składany jest co roku w ramach otwartego konkursu ofert. W 2023 r. dotacja dla CKI wynosiła 211 836,80 zł. Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw działa przy ul. Zdunowskiej 12 w Krotoszynie i świadczy usługi dla organizacji od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00. Z uwagi na bardzo szeroki zakres działań CKI **zatrudnia 2 doradców ds. dotacji i NGO** (na pełen etat - umowa na czas nieokreślony).

Zadaniem Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw jest:

- świadczenie bezpłatnych usług informacyjno-doradczych dla lokalnych przedstawicieli III i I sektora, związanych m.in. z aplikowaniem o dotacje – w 2023 roku z usług CKI skorzystało **40 organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i instytucji, CKI pomogło w pozyskaniu 20 dotacji dla 10 organizacji na łączną kwotę 188 554,40 zł**, pracownice biura CKI udzieliły konsultacji **65 razy** - wskaźniki ewidencjonowane są w rejestrze doradztwa świadczonego przez biuro CKI,
- prowadzenie **1 strony internetowej www.wspoldzialamy.krotoszyn.pl**, za pomocą której na bieżąco przekazywane są informacje dla przedstawicieli organizacji pozarządowych nt. aktualnie ogłaszanych programów i konkursów, do których można aplikować o dotacje, aktualności z imprez organizowanych przez stowarzyszenia, zaproszenia i plakaty promocyjne, inf. o szkoleniach, inicjatywach lokalnych, poradnika dla organizacji i aktualnej bazy NGO – 90 artykułów na stronie w ciągu roku; prowadzenie **1 profilu na portalu społecznościowym Facebook – Krotoszyn Współdziałamy**,
- pomoc w przygotowaniu wniosków o dofinansowane, w realizacji dofinansowanych projektów, pomoc w przygotowaniu sprawozdań z realizacji projektów;
- wsparcie organizacyjne i techniczne organizacji pozarządowych i grup nieformalnych (bezpłatne korzystanie z bezprzewodowego internetu i telefonu, bezpłatne korzystanie z sali konferencyjnej i wyposażenia) - CKI **zapewnia zaplecze instytucjonalne dla 13 organizacji pozarządowych**,
- prowadzenie **obsługi księgowej dla 37 organizacji pozarządowych gminy Krotoszyn oraz dla 20 Ochotniczych Straży Pożarnych z gminy Krotoszyn** (usługa zlecone firmom zewnętrznym). Usługa księgowa polega na właściwym pod względem formalnym i rzetelnym pod względem merytorycznym prowadzeniu pełnej księgowości zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z zachowaniem najwyższej staranności; sporządzaniu sprawozdawczości oraz przygotowaniu dokumentacji księgowej dla potrzeb rozliczenia projektu,
- prowadzenie zbiórki publicznej „Krotoszyn pomaga mieszkańcom w potrzebie”,
- organizacja 3 imprez plenerowych aktywizujących mieszkańców gminy oraz wzmacniający model współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi- w 2023 roku zorganizowano Kiermasz Wielkanocny, Jarmark Świąteczny oraz KrotoFEST,
- ustalanie harmonogramu korzystania z sali konferencyjnej w CKI (nieodpłatnie użyczanej organizacjom i grupom nieformalnym) oraz utrzymanie porządku i czystości w CKI.

Więcej informacji na temat funkcjonowania lokalnych organizacji oraz Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw zawiera załączona do materiału **prezentacja** w formacie pdf.

3. Finansowanie zadań publicznych w ramach Rocznej Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi przyjętego na rok 2023

Co roku Rada Miejska w Krotoszynie zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i o wolontariacie podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia Rocznej Programu Współpracy Miasta i Gminy Krotoszyn z organizacjami pozarządowymi. Celem głównym programu jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez społeczne zaangażowanie mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych.

Burmistrz Krotoszyna ogłasza otwarty konkurs ofert na wspieranie realizacji zadań publicznych Miasta i Gminy Krotoszyn z następujących obszarów działania: sport, przeciwdziałanie uzależnieniom, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura i integracja europejska, ekologia oraz współpraca administracji z organizacjami pozarządowymi.

Podstawową formą wsparcia dla organizacji pozarządowych były dotacje na realizację zadań publicznych w trybie otwartych konkursów ofert, w trybie art. 19a ustawy tzw. „małych zleceń” oraz finansowania klubów sportowych na warunkach określonych w odrębnej uchwale.

Na zadania do realizacji w 2023 roku Burmistrz Krotoszyna ogłosił 3 otwarte konkursy ofert. W odpowiedzi na ogłoszone konkursy złożone zostały 33 oferty o dofinansowanie w ramach otwartych konkursów ofert oraz 21 ofert w trybie „małych zleceń”. W wyniku rozstrzygnięć zawarto 49 umów z czego 28 w trybie otwartego konkursu ofert a 19 w trybie „małych zleceń”.

W 2023 roku Miasto i Gmina Krotoszyn przyznało organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom uprawnionym, działającym w różnych obszarach pożytku publicznego, dotacje w łącznej kwocie **3.044.724 zł**, z czego:

- 871.998 zł w trybie ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
- 68.700 zł z pominięciem otwartego konkursu ofert tzw. „małych zleceń”,
- 2.104.026 zł na realizację zadań usług opiekuńczych,

Zestawienie ofert złożonych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty uprawnione, działające w różnych obszarach pożytku publicznego w 2023 roku.

Nr zadania	Nazwa zadania	Otwarte konkursy ofert		„Małe zlecenia”	
		Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów
I – Sport					
1	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa.	15	11	-	-
II – Kultura i Integracja Europejska					
1	Działania na rzecz upowszechniania kultury i sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tożsamości kulturowej.	3	3	10	8
1	Działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów	-	-	-	-

	i współpracy między społecznościami.				
III – Przeciwdziałanie uzależnieniom					
1	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.	2	2	-	-
2	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – wypoczynek letni	8	7	-	-
IV – Ochrona zdrowia					
1	Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrony i promocji zdrowia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.	3	3	3	3
V – Pomoc społeczna, ekologia, współpraca administracji z organizacjami pozarządowymi					
1	Organizowanie pomocy społecznej w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans osób starszych i dyskryminowanych grup społecznych.	-	-	6	6
1	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w tym organizowanie i wspieranie partnerskiego modelu współpracy administracji publicznej i sektora pozarządowego w zakresie realizacji zadań publicznych.	1	1	-	-
2	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.	1	1	-	-
VI - Oświata					
1	Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	-	-	2	2
Razem:		33	28	21	19

Zestawienie środków finansowych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych w 2023 roku

Nr zadania	Nazwa zadania	Kwota przeznaczona w budżecie	Kwota wnioskowana	Kwota przyznana	Kwota wykorzystana
I – Sport					
1	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa.	268.000	508.940	268.000	268.000

II – Kultura i Integracja Europejska					
1	Działania na rzecz upowszechniania kultury i sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tożsamości kulturowej.	54.500	95.350	57.500	46.500
2	Działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.	5.000	0,00	0,00	0,00
III – Przeciwdziałanie uzależnieniom					
1	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.	200.000	200.000	200.000	200.000
2	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – wypoczynek letni	140.154	178.434	140.154	140.154
IV – Ochrona zdrowia					
1	Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrony i promocji zdrowia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.	32.000	26.702	16.344	15.460,45
V – Pomoc społeczna, ekologia, współpraca administracji z organizacjami pozarządowymi					
1	Organizowanie pomocy społecznej w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans osób starszych i dyskryminowanych grup społecznych.	21.000	32.000	16.500	16.500
1	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla mieszkańców Miasta i Gminy Krotoszyn w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r.	181.276	181.276	181.276	173.176
1	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla mieszkańców Miasta i Gminy Krotoszyn w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r.	1.954.111,52	1.954.111,52	1.922.750	1.922.750

1	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w tym organizowanie i wspieranie partnerskiego modelu współpracy administracji publicznej i sektora pozarządowego w zakresie realizacji zadań publicznych.	228.000	228.000	228.000	211.836,82
2	Ekologia i ochrona dziedzictwa przyrodniczego.	5.000	5.000	5.000	4.110
VI – Oświata					
1	Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	10.000	9.200	9.200	8.850
Razem:		3.099.041,52	3.419.013,52	3.044.724	3.007.337,27

Przyznana kwota w zadaniu II.1 jest większa ze względu na zwrot dotacji przez stowarzyszenia, które nie zrealizowały zadań publicznych.

Realizacja zadań z zakresu rozwoju sportu

Burmistrz Krotoszyna w 2023 r. ogłosił nabór wniosków o udzielenie dotacji na wspieranie zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn. Podmiotami mogącymi ubiegać się o dofinansowanie są kluby sportowe, będące członkami Polskiego Związku Sportowego realizujące cele publiczne z zakresu sportu na terenie Miasta i Gminy w Krotoszynie. W 2023 r. dofinansowano 5 klubów i stowarzyszeń sportowych na ogólną kwotę 175.000 zł. W 2024 r. dofinansowanie oscylowało na tym samym poziomie.

Realizacja zadań w ramach inicjatywy lokalnej

Inicjatywa lokalna to jedna z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej. Podstawą otrzymania wsparcia jest złożenie wniosku do Burmistrza Krotoszyna w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego.

W 2023 r. wpłynęło 25 wniosków z czego 9 wniosków zostało złożonych przez stowarzyszenia, 9 przez grupy nieformalne oraz 7 wniosków przez jednostki pomocnicze w tym 3 przez Rady Osiedli i 4 przez sołectwa.

Dofinansowanie otrzymało 15 wnioskodawców na kwotę 102.497,64 zł z czego: 38.041 zł otrzymały stowarzyszenia a 64.456,64 zł otrzymały pozostałe jednostki nieformalne. W 2024 r. dofinansowanie otrzymało 16 inicjatyw na kwotę 116 734,00 zł.

Opracowanie materiału:

Część 1 i 2 Magdalena Głowienkowska – Prezes CKI, doradca ds. dotacji i NGO

Część 3 Joanna Woltmann – Inspektor w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych UM w Krotoszynie